

**gemeente
Cromstrijen**

BELEIDSPLAN 2008 – 2010 WET MAATSCHAPPELIJKE ONDERSTEUNING GEMEENTE CROMSTRIJEN

1. INLEIDING.

Met de invoering van de Wet maatschappelijke ondersteuning per 1 januari 2007 is de gemeente verplicht elke vier jaar een beleidsplan vast te stellen. Het eerste beleidsplan omvat de periode 2008 – 2010. Bewust kiezen wij voor een eerste periode van 2 jaar om de nieuwe gemeenteraad in 2010 niet te confronteren met beleid dat in de vorige raadsperiode tot stand kwam.

In het beleidsplan stelt de gemeenteraad de kaders vast voor het Wmo-beleid en uitvoering daarvan. Het plan omvat de volgende onderdelen.

- wat de gemeentelijke doelstellingen zijn op de verschillende prestatievelden (wat willen we bereiken);
- welke maatregelen nemen we om die doelstellingen te bereiken (wat gaan we daarvoor doen);
- hoe financieren we deze maatregelen (wat mag het kosten).

Vanwege de samenhang met het lokale gezondheidsbeleid en het seniorenbeleid integreren wij deze beleidsterreinen in het Wmo-beleidsplan. Ook het gemeentelijk minimabeleid nemen wij op in het plan.

2. Visie en missie.

De begrippen “zelfredzaamheid” en “participatie” staan centraal in de Wmo. Iedere burger, met of zonder beperkingen, moet mee kunnen doen in de maatschappij. De gemeente is verantwoordelijk voor de “compensatie” van eventuele fysieke of psychische beperkingen van burgers. De Wmo noemt dit “compensatiebeginsel”. Dat betekent dat iedere burger in staat is of in staat gesteld moet worden om:

- een huishouden te voeren;
- zich te verplaatsen in en rond het huis;
- zich binnen zijn/haar gemeente te vervoeren;
- sociale contacten te onderhouden.

Aan de gemeentelijke verantwoordelijkheid voor het compensatiebeginsel ligt een tweetal vooronderstellingen ten grondslag.

1. *De eigen verantwoordelijkheid van de burger en zijn omgeving.* Uitgangspunt van de Wmo is dat burgers in de eerste plaats zelf verantwoordelijk zijn voor de inrichting van hun leven en dat zij elkaar kunnen ondersteunen via allerlei sociale verbanden. De gemeente stimuleert de eigen verantwoordelijkheid van burgers. Zij moeten er naar streven voor zichzelf en voor elkaar algemene en preventieve voorzieningen te treffen zodat zij zo lang mogelijk zelfstandig kunnen participeren in de samenleving.
2. *Het vangnet van de gemeente.* De gemeente biedt via individuele voorzieningen een vangnet, als burgers niet of onvoldoende zelfredzaam zijn en daardoor niet of niet volwaardig kunnen deelnemen aan de samenleving.

De gemeente kan deze doelstellingen alleen waarmaken in samenwerking met instellingen en burgers. Daarom vindt de totstandkoming en de uitvoering van dit beleidsplan plaats in nauwe samenwerking met instellingen en burgers.

3. Voorgeschiedenis.

Het beleidsplan bouwt voort op de kadernotitie Wmo die de gemeenteraad op 1 november 2005 vaststelde. De Kadernotitie vermeldt de contouren voor de invoering van de Wmo. De aandacht richtte zich daarbij op de nieuwe taken van de Wmo zoals de verantwoordelijkheid voor de hulp bij het huishouden en het inrichten van een zorgloket. In de Kadernotitie staat dat de gemeenten in de Hoeksche Waard bij de invoering samen optrekken. Dit resulteerde in een gelijklopende verordening, besluit en beleidsregels.

Op basis van de beleidsuitgangspunten uit de Kadernotitie maakten de gezamenlijke gemeenten afspraken over de uitvoering van de hulp bij het huishouden met zorgaanbieders en uitvoeringspartners. Deze afspraken liggen vast tot en met 2008 met een mogelijke verlenging tot en met 2009.

Ook namen de gemeenten in de Kadernotitie op dat, met uitzondering van de hulp bij het huishouden, vooralsnog geen nieuw regionaal Wmo-beleid te formuleren. In het lokaal beleidsplan doen wij dit wel.

4. Doelstelling per prestatieveld.

De Wmo kent 9 prestatievelden. De prestatievelden vormen de basis van het Wmo-beleidsplan. De beleidsuitgangspunten uit de Nota Gemeentelijk Gezondheidsbeleid, de nota Seniorenbeleid en het gemeentelijk minimabeleid integreren wij in het plan.

Onderstaand een beknopt overzicht van de prestatievelden en in trefwoorden van beleid die daartoe behoren.

Prestatieveld	Trefwoorden
1. Sociale samenhang en leefbaarheid	Multifunctionele accommodaties, welzijnsbeleid, subsidiebeleid, seniorenbeleid en wonen
2. Preventieve ondersteuning jeugd	Preventief jeugdbeleid, peuterspeelzalen, brede school
3. Informatie, advies en cliëntondersteuning	Zorgloket, persoonsgebonden budget, bibliotheekwerk
4. Mantelzorg en vrijwilligerswerk	Vrijwilligersbeleid
5. Bevorderen maatschappelijke participatie en zelfstandig functioneren	Sociale activering, minimabeleid, algemene voorzieningen
6. Verlenen van individuele voorzieningen voor maatschappelijke participatie en zelfstandig functioneren	Rolstoelen, scootmobielen, woningaanpassingen, vervoersvoorzieningen, hulp bij het huishouden, begeleiding bij zelfstandig wonen, dagbesteding ouderen, maaltijdvoorziening, sociale alarmering
7. Maatschappelijke opvang, vrouwenopvang, advies- en steunpunten huiselijk geweld	Crisisopvang, begeleiding bij zelfstandig wonen
8. Openbare geestelijke gezondheidszorg	Collectieve preventie, psychosociale problemen, opsporen en toeleiden naar opvang en zorg
9. Ambulante verslavingszorg	Verslavingsbeleid en –preventie

PRESTATIEVELD 1

Het bevorderen van de sociale samenhang in en de leefbaarheid van de dorpen en de wijken.

Wat is het ?

Het prestatievelde "bevorderen van de sociale samenhang in en de leefbaarheid van dorpen, wijken en buurten" formuleerde de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport ruim en breed. De gemeente heeft een grote vrijheid om dit lokaal in te vullen en prioriteiten te stellen. Dit heeft te maken met een diversiteit in bevolkingssamenstelling en lokale tradities. Ontmoetingsplaatsen voor burgers, maar ook bijvoorbeeld de sport spelen hierin een belangrijke rol. Sociale samenhang en leefbaarheid beperken zich niet alleen tot wonen, zorg en welzijn. Ook ruimtelijke ordening, integratie en openbare orde en veiligheid zijn beleidsterreinen die een belangrijke rol spelen.

Bij het bevorderen van de sociale samenhang en leefbaarheid gaat het niet in de eerste plaats om financiële ondersteuning door de gemeente. Het gaat met name om de inzet van de bewoners zelf in een omgeving die voor hen herkenbaar is. Voorzieningen in de buurt moeten dus naadloos aansluiten bij de behoefte van de burgers. Bijvoorbeeld de supermarkt of de wijkfunctie die een verzorgingshuis kan vervullen. Hier ontmoeten burgers elkaar. Het lijkt eenvoudig, maar wanneer bijvoorbeeld een winkel of een postkantoor sluit, gaan mensen zaken missen en wordt het minder aantrekkelijk om er te wonen.

Wat willen we bereiken ?

Leefbaarheid.

In zijn algemeenheid kunnen we stellen dat de sociale samenhang en de leefbaarheid in onze wijken en dorpskernen goed is. Dit komt met name door het hoge niveau en diversiteit van het voorzieningenniveau dat onze gemeente heeft. Scholen, bibliotheken sportverenigingen en een goed winkelbestand dragen in hoge mate bij aan de leefbaarheid en sociale samenhang van Klaaswaal en Numansdorp. Ook initiatieven van burgers kunnen bijdragen aan het vergroten van de leefbaarheid in de straat, de wijk of het dorp. Het gaat hierbij primair om eigen verantwoordelijkheid in de uitvoering waarbij de gemeente kan faciliteren. De rapportages van de politie Zuid Holland Zuid zijn eveneens een belangrijke gegevensbron die wij gebruiken bij het formuleren van beleid op het gebied van de leefbaarheid.

Voorzieningen.

Het beleid van de gemeente is er op gericht het bestaande voorzieningenniveau in ieder geval te behouden en waar nodig uit te breiden. De ontwikkeling van de zogenaamde "zuidrand" (wonen, voorzieningen en recreëren) in Numansdorp biedt daartoe zeker kansen. De nieuwe bouwlocaties in de woonkern Klaaswaal zijn van positieve invloed op de leefbaarheid in deze kern.

Sociaal zwakkeren.

Probleemwijken of –buurten zijn er in Cromstrijen niet. Wél zijn er wijken die meer aandacht vragen. Het gaat dat soms om "oudere" wijken waar vaak oudere mensen wonen of wijken met een concentratie van huurwoningen met een relatief lage huur. De gemeente wil voorkomen dat er op termijn sprake is van concentraties van sociaal zwakkeren. In sommige wijken wordt de leefbaarheid negatief beïnvloed door overlast gevende jongeren. Wijkbewoners storen zich aan het drank- en drugsgebruik, overlast en vandalisme. Met de politie en de stichting KANS zoeken wij naar oplossingen voor deze problematiek.

De politie Zuid Holland Zuid vermeldt deze problematiek uitdrukkelijk in hun jaarplanning en in de kwartaalrapportages. Daardoor zijn wij in staat zo goed mogelijk op deze problematiek te reageren.

Wat gaan we daarvoor doen ?

Leefbaarheid.

Met betrekking tot de bevordering van de leefbaarheid en sociale samenhang overleggen wij met Woningstichting UNION over de spreiding van het woningaanbod. Wij zijn ons er van bewust dat wij daarbij geconfronteerd worden met bestaande wet- en regelgeving (bijvoorbeeld de Wet op de Huurtoeslag). Desalniettemin beraden wij ons op de mogelijkheden om sociaal zwakkeren in onze samenleving meer dan tot nu toe te spreiden binnen de beide woonkernen. Ook bestaand gemeentelijk beleid willen wij spiegelen aan de leefbaarheid van onze kernen. Hierbij denken we aan de voorwaarden die we stellen aan de organisatie van straat- of wijkfeesten en de sociale functie die de weekmarkten in Klaaswaal en Numansdorp hebben.

De problematiek van overlast gevende jongeren (drank- en drugsgebruik) beschouwen wij nader bij prestatieveld 2 (preventief jeugdbeleid).

Voor de instandhouding en verbetering van het voorzieningenniveau (winkels, weekmarkten enz.) overleggen wij met de winkeliersverenigingen. Het vestigingsklimaat zal daarbij centraal staan. Behoudens onze regiefunctie zullen wij waar mogelijk initiatieven ontplooiën die het voorzieningenniveau ten goede komen.

Concrete acties.

1. Overleg voeren met woningstichting UNION over de spreiding van het woningaanbod.
2. Spreiding van huisvesting voor sociaal zwakkeren in beide woonkernen.
3. Soepel meewerken aan straat- en wijkfeesten.
4. Aantrekkelijkheid van de weekmarkten bevorderen.

PRESTATIEVELD 2

Preventief jeugdbeleid.

Wat is het ?

Dit prestatieveld omvat op preventie gerichte ondersteuning van jeugdigen met problemen met het opgroeien en ondersteuning van ouders met problemen bij het opvoeden van de kinderen. De gemeente is verantwoordelijk voor het realiseren en/of in stand houden van een sluitend aanbod met op preventie gerichte opvoedings-, opgroei- en gezinsondersteuning. Deze ondersteuning komt tot uiting in 5 landelijk (Wet op de Jeugdzorg) vastgestelde functies voor het lokale preventieve jeugdbeleid.

1. Informatie en advies.
2. Signalering.
3. Toeleiding naar hulpaanbod.
4. Licht pedagogische hulp.
5. Coördinatie van zorg.

Dit preventief jeugdbeleid valt onder het algemeen jeugdbeleid en betreft kinderen en jeugdigen tot 23 jaar. Centraal in het algemeen jeugdbeleid staat het versterken van de maatschappelijke positie van kinderen en jeugdigen zelf en het voorkomen van uitval uit het gezin, school, buurt en werk.

Het ondersteuningsaanbod moet bestaan uit:

- zorgstructuren rond de scholen;
- netwerken tussen betrokken instellingen;
- op preventie gerichte cursussen op de basisscholen en voortgezet onderwijs;
- ondersteuningscursussen voor volwassenen;
- spreekuren.

Met het grootste gedeelte van de Cromstrijense jeugd gaat het goed. Dat blijkt ondermeer uit de resultaten van de Gezondheidsenquête die de GGD Zuidhollandse Eilanden in 2005 hield. Tevens blijkt dit uit de grote aantallen jeugd bij met name de sportverenigingen.

Het is echter van belang inzicht te krijgen in het gedeelte van de Cromstrijense jeugd dat problemen heeft met het opgroeien en niet zelf de weg naar hulp en ondersteuning weten te vinden.

Bij prestatieveld 1 (sociale samenhang en leefbaarheid) meldden wij al de problematiek van overlast gevende jeugd.

Wat willen we bereiken ?

Informatie en advies.

Ouders en jeugdigen weten waar zij informatie en advies kunnen krijgen op het gebied van opgroeien en opvoeden. Dit moet aansluiten bij de plekken waar de vragen naar boven komen. Het betreft het consultatiebureau, de peuterspeelzaal, de kinderopvang, de scholen, de wijk, het dorp of de gemeente.

De vraag van ouders en jeugdigen is leidend bij het organiseren van deze ondersteuning. Ouders en jeugdigen moeten bij één loket terecht kunnen met al hun vragen over opvoeden en opgroeien. Dit vergt een integraal aanbod van diverse instellingen die ondersteuning aan ouders en jeugdigen geven.

Voorzieningenniveau.

In de eerste plaats willen wij het bestaande voorzieningenniveau handhaven: de weerbaarheidstrainingen in het basisonderwijs, voorlichtingsactiviteiten en preventie op het gebied van verslaving, zowel in het onderwijs als op straat. Van belang is met name sportverenigingen zodanig te faciliteren dat zij niet in hun voortbestaan bedreigd worden.

BOS-impuls.

Ook de zogenaamde BOS-impuls (Buurt, Onderwijs en Sport) is een belangrijk instrument bij de uitvoering van het preventieve jeugdbeleid. BOS is gericht op jeugd van 4 tot 19 jaar en kenmerkt zich door het wegwerken van achterstanden op het gebied van gezondheid, welzijn, onderwijs, opvoeding, sport of bewegen. Dit uit zich in ongezond leefgedrag, overgewicht, bewegingsarmoede, rondhangen uit verveling, psychosociale problemen, gebrek aan sociale vaardigheden, voortijdig schoolverlaten en (kleine) criminaliteit.

BOS-impuls is er op gericht de door (buurt)bewoners ervaren overlast door jeugdigen te bestrijden. De gemeente heeft de regie bij het ontwikkelen van activiteiten plannen op dit terrein. Daartoe stelden wij een regiegroep in waarin naast de portefeuillehouder en ambtelijke ondersteuning ook het basisonderwijs, de sportverenigingen, jongeren en de Stichting KANS participeren.

Voor de uitvoering van de BOS-impuls ontvangen wij tot en met 2009 een rijkssubsidie-uitkering. Als de BOS-impuls in deze periode de gewenste resultaten oplevert, continueren wij dit beleid ook na 2009.

Brede school.

Een andere instrument voor het prestatieveld preventief jeugdbeleid is de zogenaamde "brede school". Een brede school is een netwerk van voorzieningen voor kinderen en ouders met als doel de actieve deelname van kinderen aan de samenleving te bevorderen. Dit kan door het bieden van een goede dagindeling aan kinderen (ook buiten de reguliere schooltijden), mogelijke achterstanden van kinderen wegnemen en het vergroten van de sociale competenties van kinderen.

Participanten in de brede school zijn naast de gemeente, het basis- en voortgezet onderwijs, KANS, de muziekschool, het bibliotheekwerk en de Stichting Kinderopvang Cromstrijen.

Wat gaan we daar voor doen ?

Jeugdgezondheidszorg.

In de planperiode continueren wij de subsidiëring van de jeugdgezondheidszorg. Hierbij onderzoeken wij in regionaal verband de bestaande kwaliteit en kwantiteit. Ook de efficiëntie van de uitvoering van de jeugdgezondheidszorg bij 2 verschillende instellingen wensen wij nader te beschouwen. Aan preventiecurssussen in het basis- en voortgezet onderwijs geven wij hoge prioriteit. Naast de structurele bijdrage daarvoor aan de GGD Zuidhollandse Eilanden reserveren wij extra middelen voor de uitvoering van deze activiteiten.

BOS-impuls.

Met betrekking tot de BOS-impuls maakten wij eerder concrete afspraken met eerder genoemde partners. Zij organiseren specifieke activiteiten voor jongeren. Wij ondersteunen deze activiteiten financieel, deels met rijkssubsidie en deels uit eigen middelen.

Op het moment van het verschijnen van dit beleidsplan zijn de activiteiten nog niet concreet benoemd. Dit gebeurt in de loop van 2008. In ieder geval zal er aandacht zijn voor de keuzevrijheid, integratie in de traditionele school, locatiegerichtheid en als doelgroep alle kinderen.

Ons beleid met betrekking tot de verslavingspreventie omschrijven wij bij prestatieveld 9.

Concrete acties.

1. Continuering van het huidige jeugdgezondheidsbeleid.
2. Stimulering van activiteiten van jongeren in het kader van de BOS-impuls.
3. Verstrekken van informatie en advies over opgroeien en opvoeden.
4. Instellen van een centraal meldpunt voor verontrustende signalering van of over gezinnen en jeugdigen.
5. Toeleiding naar lokale of regionale hulpverleningsinstanties (Bureau Jeugdzorg).
6. Bevorderen van regionale zorgcoördinatie.

PRESTATIEVELD 3

Informatie, advies en cliëntondersteuning.

Wat is het ?

Cliëntondersteuning is het bieden van steun aan kwetsbare mensen die moeite hebben met het maken van belangrijke keuzes en het (doen) oplossen van problemen, bijvoorbeeld door het geven van informatie, advies of praktische ondersteuning.

In een mensenleven kunnen zich problemen voordoen die kortere of langere tijd duren en die iemand tijdelijk het gevoel geven geen regie meer te hebben over het eigen leven.

Cliëntondersteuning helpt kwetsbare burgers zo veel mogelijk zelf de regie over hun leven te houden. Globaal komt dat neer op:

- het verwoorden van hun probleem of vraag;
- het op een rij zetten van de mogelijke oplossingen of antwoorden;
- het kiezen uit die mogelijkheden.

Nu de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) een feit is, is de gemeente verantwoordelijk voor het beleid en uitvoering van cliëntondersteuning. Deze ondersteuning vraagt deskundigheid die bij instellingen in de regio aanwezig is. Veel burgers weten de weg naar deze instellingen al te vinden.

Wat willen we bereiken ?

Dienstverlening.

De gemeente Cromstrijen werkt vraaggericht met als belangrijkste doel een optimale dienstverlening aan de burger, waarbij de kwaliteit voorop staat. Belangrijk is de dienstverlening aan te bieden zoals de klant dat wenst of vraagt. Dat kan persoonlijk, telefonisch of digitaal. Door het inrichten van het zorgloket binnen het gemeentelijk Servicecentrum in het gemeentehuis, organiseren wij de toegang tot de producten van de Wmo.

Ondersteuning.

De gemeente rekent het tot haar taak om (toekomstige) cliënten te ondersteunen door middel van vraagverheldering en het daadwerkelijk ondersteunen bij een aanvraag om individuele voorzieningen. Vraagverheldering heeft tot gevolg dat wij breed en integraal kijken naar de situatie van de burger op het gebied van wonen, zorg, welzijn, belastingen enzovoorts.

Wat gaan wij daarvoor doen ?

Samenwerking.

De gemeente kiest er niet voor om alle benodigde expertise voor cliëntondersteuning zelf te verwerven, maar zoekt samenwerkingsafspraken met organisaties die nu cliëntondersteuning bieden in de gemeente en de regio. Hierbij denken we aan MEE, Humanitas, Bureau Sociale Raadslieden en het Gehandicaptenplatform. Met de eerste 2 organisaties sloten wij een samenwerkingsovereenkomst.

Waar nodig stellen wij de dienstverlening aan de burgers bij op het moment dat de behoefte daaraan blijkt.

Concrete acties.

1. Continuering van de samenwerking met MEE Zuid Holland Zuid.
2. Continuering van Bureau Sociale Raadsliden in het gemeentelijk Servicecentrum.
3. Continuering van de dienstverlening door woningstichting UNION in het gemeentelijk Servicecentrum.
4. Nauwere samenwerking met het Gehandicaptenplatform Cromstrijen (zo mogelijk via de Seniorenadviesraad Cromstrijen (SARC)).

PRESTATIEVELD 4

Ondersteuning van mantelzorgers en vrijwilligers.

Wat is het ?

Van de bevolking van 18 jaar en ouder is circa 20% mantelzorger. Het gaat dan om mensen die langer dan drie maanden of meer dan 8 uren per week op vrijwillige basis hulp verlenen. Landelijke cijfers geven aan dat 8% van de mantelzorgers vindt dat zij overbelast zijn.

Mantelzorg is geen overwogen of vrijblijvende keuze, maar iets waar men, bijna vanzelfsprekend, inrolt.

Mantelzorgers.

Mantelzorgers zijn de steunpilaren van de zorgsector. Zonder mantelzorg zouden veel meer hulpbehoevenden een beroep moeten doen op de professionele zorg. Door de toenemende vergrijzing zal ook het beroep op de mantelzorg toenemen. Mantelzorg overstijgt de zogenaamde gebruikelijke zorg, die wij van gezinsleden mogen verwachten en waarvoor geen professionele zorg wordt geïndiceerd.

Vrijwilligers.

Vrijwilligerswerk is bij uitstek een mogelijkheid voor mensen om “mee te doen”. Op vrijwel alle maatschappelijke terreinen treft men vrijwilligers aan, maar zeker ook in de zorg. Vrijwilligers in de zorg leveren een belangrijke bijdrage aan de ondersteuning van mantelzorgers. Vrijwilligerswerk is te typeren als “het cement van de samenleving”. Ongeveer 30% van de Cromstrijense bevolking is actief als vrijwilliger.

Er is essentieel verschil tussen mantelzorg en vrijwilligerswerk: mantelzorg overkomt je als het ware, terwijl vrijwilligerswerk een bewuste keuze is.

Onderstaand een overzicht van de verschillen tussen mantelzorg en vrijwilligerswerk.

Vrijwilligerswerk	Mantelzorg
Vrijwilligers verrichten werkzaamheden in enig georganiseerd verband, onverplicht en onbetaald ten behoeve van anderen.	Mantelzorg vloeit rechtstreeks voort uit de relatie en is ongeorganiseerd.
Voor vrijwilligerswerk kies je bewust.	Mantelzorg overkomt je. Je rolt er in.
Als vrijwilliger kun je zelf bepalen hoeveel tijd je er in wilt steken. Een vrijwilliger kan afhaken als de zorg te veel of te zwaar wordt.	Mantelzorg houdt nooit op. Je kunt er dag en nacht mee bezig zijn.
Een vrijwilliger kan zelf de aard van het werk bepalen.	Een mantelzorger moet alles doen, ook wat hem niet ligt.
Vrijwillige zorg betreft iemand buiten de familierelatie.	Mantelzorg betreft iemand uit de familie- of vriendenkring of directe omgeving.
Vrijwilligerswerk wordt als ontspanning ervaren.	Door mantelzorg te geven bestaat het risico op psychische en lichamelijke overbelasting.
Door vrijwilligerswerk breid je je contacten uit.	Mantelzorg beperkt je in het onderhouden van contacten.
Vrijwilligers kunnen zich vaak (terecht) gewaardeerd voelen.	Mantelzorgers voelen zich vaak ondergewaardeerd. Dat is onterecht.
Vrijwilligerswerk wordt “mooi” gevonden.	Mantelzorg wordt vanzelfsprekend gevonden.
Vrijwilligers krijgen vaak een training en ze hebben onderling contact.	Mantelzorgers krijgen geen feedback.

Wat willen we bereiken ?

Knelpunten.

“Vanuit het gemeentehuis” is er onvoldoende zich op mogelijk knelpunten in de mantelzorg. Cromstrijen zal naar verwachting hierbij niet afwijken van landelijke tendensen. Dat betekent dat de druk op mantelzorgers toeneemt.

Ondersteuning.

Algemeen bekend is dat het voor plaatselijke verenigingen steeds moeilijker wordt om voldoende vrijwilligers te vinden voor het voortzetten van bestaande activiteiten. Uitbreiding van activiteiten is daardoor niet of slechts ten delen realiseerbaar.

Wij willen de plaatselijke verenigingen (laten) ondersteunen bij het vinden en behouden van vrijwilligers.

Wat gaan wij daarvoor doen ?

MEE Zuid Holland Zuid.

Waar nodig willen wij (meer) ondersteuning (laten) bieden aan mantelzorgers. Wij treden hierover in overleg met MEE, een organisatie voor de ondersteuning van vrijwillige thuiszorg en mantelzorg. Andere belangrijk informanten zijn het Gehandicaptenplatform Cromstrijen en de Seniorenadviesraad Cromstrijen (SARC). Ook de plaatselijke kerken vragen wij om eventuele knelpunten in de mantelzorg.

Vrijwilligerscentrale.

De Vrijwilligerscentrale Hoeksche Waard levert al een aantal producten voor de gemeente Cromstrijen. Zo is er de digitale vacaturebank en de begeleiding en ondersteuning van mensen bij hun vrijwilligerswerk.

Wij treden in overleg met de Vrijwilligerscentrale om de behoefte aan vrijwilligers in onze gemeente in beeld te brengen en oplossing aan te dragen voor instellingen die niet over voldoende vrijwilligers kunnen beschikken.

Concrete acties.

1. Ondersteuning van mantelzorgers door MEE Zuid Holland Zuid.
2. Structureel intermediairs raadplegen over knelpunten in de mantelzorg.
3. Evaluatie van de dienstverlening van de Vrijwilligerscentrale Hoeksche Waard (voorzetting bestaande activiteiten, uitbreiding activiteiten en herziening van beleid).

PRESTATIEVELD 5 EN 6

Participatie aan het maatschappelijk verkeer en verlenen van voorzieningen aan mensen met een beperking of met een chronisch psychisch of psychosociaal probleem.

Wat is het ?

Algemene maatregelen.

In het vijfde prestatieveld (participatie aan het maatschappelijk verkeer) doelt de Wmo op algemene maatregelen die, zonder dat men zich tot de gemeente hoeft te wenden, ten goede kunnen komen aan iedereen die daaraan behoefte heeft. In die zin behoeft de maatregel niet bij uitstek gericht te zijn op mensen met een beperking of een chronisch psychisch probleem. Het is wel belangrijk dat er bij het nadenken over deze maatregelen nagedacht is over het gebruik door deze groepen, zodat niet achteraf blijkt dat zij bij het gebruik daarvan buiten de boot vallen.

Openbare ruimtes.

Algemene maatregelen hebben vaak betrekking op de inrichting van openbare ruimtes, zoals bestemmingsplannen, groen- en speelvoorzieningen, de toegankelijkheid van openbare gebouwen en de bereikbaarheid van winkels en dienstverleners.

Bij de ontwikkeling van deze voorzieningen betreft de gemeente alle burgers. Dit gebeurt door middel van inspraakbijeenkomsten en tervisielegging. Steeds houdt de gemeente daarbij rekening met het algemeen belang en het belang van specifieke doelgroepen zoals mensen met een beperking en jongeren.

Lokaal minimabeleid.

Onder dit prestatieveld rangschikken wij ook het minimabeleid. In principe voert de Regionale sociale Dienst Hoeksche Waard dit namens de 5 gemeenten uit. Minimabeleid is een vorm van inkomensondersteuning en ligt vast in een regionale nota.

De gemeente Cromstrijen beschikt daarnaast over een zogenaamd noodfonds. Inwoners die in acute financiële problemen zijn geraakt en op geen enkele voorliggende voorziening een beroep kunnen doen, kunnen aanspraak maken op het gemeentelijk noodfonds. Deze aanvullende voorziening heeft inmiddels zijn bestaansrecht bewezen.

Gehandicapten.

Het zesde prestatieveld betreft de voorzieningen die vóór 1 januari 2007 onder de Wet voorzieningen gehandicapten (Wvg) vielen met daaraan de hulp bij het huishouden toegevoegd. Het gaat in alle gevallen om individuele voorzieningen die specifiek op deze personen betrekking hebben. Bedoelde voorzieningen zijn vervoersvoorzieningen (taxi- en aangepast vervoer), woonvoorzieningen en rolstoelen en scootmobielen. Maar ook sociale alarmering (7 x 24 uren bereikbaarheid), warme maaltijdvoorziening en dagverzorging voor ouderen.

Hulp bij het huishouden is vanaf 1 januari 2007 de verantwoordelijkheid van de gemeenten. Hiertoe contracteerde de gemeente 7 aanbieders van zorg, waaruit mensen zelf hun keuze kunnen maken. Daarnaast kan men de keuze maken om door middel van een persoonsgebonden budget zelf hulp bij het huishouden te regelen.

De indicatiestelling voor individuele Wmo-voorzieningen doen in principe de medewerkers van het zorgloket. Als de zorgvraag gecompliceerd is of er sprake is van meerdere voorzieningen voor één persoon, dan vragen wij advies aan deskundigen, waaronder de GGD Zuid Hollandse Eilanden.

Wat willen we bereiken ?

Voorzieningenniveau.

Op deze vraag gaf de gemeenteraad antwoord bij de vaststelling van de "Kadernotitie Wmo" op 1 november 2005: *het voorzieningenniveau zoals dat was op dat moment, gedurende de eerste jaren (ook in regionaal verband) minimaal op het zelfde niveau houden.* En die belofte zijn we nagekomen. De ex-Wvg-voorzieningen bleven in stand en de hulp bij het huishouden waarborgden wij.

Aanbesteding.

In 2008 continueren wij het vastgelegde beleid. In dat jaar vindt weer de aanbestedingsprocedure voor de hulp bij het huishouden vanaf 2009 plaats. De beleidskaders (bestek en programma van eisen) stellen wij in regionaal verband in de loop van 2008 vast.

Wat gaan wij daarvoor doen ?

Handhaving voorzieningenniveau.

Tot 1 januari 2009 handhaven wij alle individuele voorzieningen voor mensen met een beperking, waardoor zij kunnen blijven participeren in de samenleving. Dit geldt eveneens voor de hulp bij het huishouden. Daarbij hanteren wij, evenals wij dit deden onder het regime van de Wet voorzieningen gehandicapten, het uitgangspunt "goedkoopst-adequaat".

De indicering van de behoefte en noodzaak aan voorzieningen, inclusief de hulp bij het huishouden gebeurt zo veel mogelijk door medewerkers van het zorgloket in het gemeentelijk Servicecentrum. In specifieke gevallen vragen wij advies aan externe deskundigen, bijvoorbeeld aan de GGD Zuidhollandse Eilanden.

Het vergoedingstelsel passen wij aan aan de landelijke normen en wettelijke voorschriften. Vergoedingsbedragen en eigen bijdragen verhogen c.q. verlagen wij op basis van wettelijke voorschriften en prijsindexcijfers van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS).

Senioren.

Veel onderdelen van deze prestatievelden zijn van toepassing op onze senioren. Om die reden vermelden wij hier de beleidsvoornemens die wij opnamen in de nota "Seniorenbeleid gemeente Cromstrijen" en nog steeds passen binnen de beleidskaders met betrekking tot senioren in onze gemeente.

Door de toenemende vergrijzing blijft de behoefte aan levensloopbestendige woningen groot. Bij nieuwe woningbouwprojecten willen wij met name hieraan aandacht besteden. Mede daardoor kan ook de in zijn beweging beperkte burger volwaardig participeren in onze samenleving. Ook in de ontwikkeling en actualisering van verkeersplannen vraagt deze doelgroep extra aandacht. Verder zullen wij in de planperiode besluiten nemen over passend openbaar vervoer voor ouderen en de in zijn beweging beperkte burger.

Tenslotte brengen wij vereenzaming van ouderen en mensen met beperkingen via het Lokaal Zorg Netwerk beter in beeld.

In het werkprogramma van het college van burgemeester en wethouders vermelden wij het onderwerp "Vereenzaming onder ouderen". In dat kader start op korte termijn signalerend huisbezoek onder ouderen. Daarbij komt ook het overmatig alcoholgebruik onder ouderen aan de orde.

Minimabeleid.

Het minimabeleid is eveneens een goed instrument om de maatschappelijke participatie in stand te houden en waar nodig te bevorderen. Naast het regionale minimabeleid (inkomensondersteuning) van de Regionale Sociale Dienst Hoeksche Waard, hebben we de beschikking over het gemeentelijk noodfonds. Een instrument waar inwoners een beroep op kunnen doen als zij in (acute) financiële problemen verkeren en er geen voorliggende voorzieningen zijn. Het noodfonds willen wij minimaal in stand houden. De hoogte van het fonds stellen wij, indien nodig, af op de vraag vanuit de bevolking.

In 2008 ontwikkelen wij lokaal minimabeleid voor de gevallen waar geen gebruik gemaakt kan worden van voorliggende voorzieningen (Wet Werk en Bijstand en regionaal minimabeleid)

Concrete acties.

1. Handhaving van het verstrekkingenbeleid van individuele voorzieningen.
2. Eigen bijdragen koppelen wij aan landelijke voorschriften.
3. Bij nieuwbouwprojecten ruimte creëren voor levensloop bestendige woningen.
4. In de uitvoering van de lokale verkeersplannen rekening houden met de in zijn beweging beperkte mens.
5. Bouwaanvragen toetsen op externe en interne toegankelijkheid.
6. Ontwikkelen van lokaal minimabeleid.
7. Anticiperen op de toekomstige verantwoordelijkheid voor begeleidende ondersteuning (2009).

PRESTATIEVELDEN 7, 8 en 9

Maatschappelijke opvang, vrouwenopvang, openbare geestelijke gezondheidszorg en verslavingszorg.

Wat is het ?

Maatschappelijke opvang.

Maatschappelijke opvang (prestatieveld 7) zijn activiteiten in de vorm van het tijdelijk bieden van onderdak, begeleiding, informatie en advies aan mensen die, door één of meerdere problemen, al dan niet gedwongen de thuissituatie verlieten en niet in staat zijn zich op eigen kracht in de samenleving te handhaven.

Vrouwenopvang.

Vrouwenopvang (prestatieveld 7) is het tijdelijk bieden van onderdak, begeleiding, informatie en advies aan vrouwen die, al dan niet gedwongen, de thuissituatie hebben verlaten in verband met problemen van relationele aard of geweld en het beleid ter bestrijding van huiselijk geweld.

OGGZ.

Openbare geestelijke gezondheidszorg (prestatieveld 8) is het signaleren en bestrijden van risicofactoren op het gebied van de openbare geestelijke gezondheidszorg (OGGZ), het bereiken en begeleiden van kwetsbare personen en risicogroepen, het functioneren als meldpunt voor signalen van crisis of dreiging van crisis bij kwetsbare personen en risicogroepen en het tot stand brengen van afspraken tussen betrokken organisaties over de uitvoering van de OGGZ. Psychosociale problematiek bij rampen valt niet onder de Wmo.

Verslavingszorg.

Verslavingszorg (prestatieveld 9) richt zich in regionaal verband op de ambulante hulpverlening die gericht is op verslavingsproblematiek, preventie van verslavingsproblematiek, inclusief de activiteiten die gericht zijn op de bestrijding van overlast door verslaving.

Wat willen we bereiken ?

Voor de beleidsvoornemens met betrekking tot de prestatievelden 7 en 8, maar ook gedeelte 9, verwijzen wij korthedshalve naar het regionale gedeelte van het Wmo-beleidsplan. Maatschappelijke opvang en vrouwenopvang organiseren wij in regionaal verband. Instututen zoals de Bavogroep, Bouman, De Hoop en de GGD zijn onze partners in deze keten. De politie heeft een duidelijk signalerende taak bij deze prestatievelden. Ook in Cromstrijen is er sprake van huiselijk geweld en andere problematiek op het terrein van de OGGZ. Wij behandelen de casuïstiek in het Lokaal Zorg Netwerk (LZN), waarin alle professionele instituten zijn vertegenwoordigd. De gemeente heeft daarbij de regie. Wij willen de signaleringsfunctie van het LZN waar mogelijk en noodzakelijk intensiveren. Een ander beleidsuitgangspunt is dat wij de bekendheid over maatschappelijke opvang, vrouwenopvang en OGGZ uitdrukkelijk willen vergroten.

Verslavingsproblematiek.

Ons beleid met betrekking tot verslavingsproblematiek en verslavingspreventie zal zich richten op voorlichting. Met name de gevaren van overmatig alcohol- en drugsgebruik verdienen meer dan tot nu toe de aandacht.

Wat gaan we daarvoor doen ?

Regionaal.

De activiteiten op het terrein van maatschappelijke opvang, vrouwenopvang, openbare geestelijke gezondheidszorg en de ambulante verslavingszorg die de Hoeksche Waardse gemeenten gezamenlijk gaan uitvoeren, vermelden wij in het regionale gedeelte van het Wmo-beleidsplan.

Lokaal.

Voorlichting.

Op lokaal niveau verstrekken wij voorlichting over de hierboven genoemde vormen van hulpverlening. Onze burgers zijn daarover momenteel onvoldoende geïnformeerd. Zoals uit bovenstaande blijkt betreft het vormen van *tijdelijke* hulpverlening. Het moge duidelijk zijn dat wij daaropvolgend voor structurele oplossingen willen zorg dragen. Enerzijds gebeurt dat door efficiënte behandeling van het individu. Anders is het noodzakelijk oplossingen te zoeken in de woonsfeer. Hierbij kunnen we denken aan zelfstandig wonen en/of verhuizen naar een ander dorp of een andere gemeente. Een gevolg hiervan is dat lokaal, maar ook regionaal, de druk op de (huur)woningmarkt toeneemt. Wij moeten hiermee rekening houden bij het toekennen van urgentieverklaringen aan woningzoekenden. Met Woningstichting UNION overleggen wij gedurende deze planperiode over de geschetste problematiek.

Voor het bestrijden en oplossen van deze problematiek is een optimaal functionerend Lokaal Zorg Netwerk van essentieel belang. Met alle partijen in het LZN overleggen wij over de meest effectieve en efficiënte wijze van signaleren en verwijzen.

Overmatig alcoholgebruik.

Ons lokaal verslavingspreventiebeleid zal zich vooral richten op jongeren. De activiteiten bestaan uit het in ruime mate geven van voorlichting over de risico's van overmatig drank- en drugsgebruik. Daarbij maken wij gebruik van de kennis en kunde van de professionele instellingen op dit terrein. Wij zijn voornemens ook voorlichtingsbijeenkomsten te (laten) organiseren, zoals wij dat al deden in 2007 bij het kerkelijk jeugdwerk en de voetbalvereniging SSS uit Klaaswaal.

In de planperiode willen wij met de lokale leveranciers van alcoholische dranken (winkels en horecabedrijven) afspraken maken over de verkoop van deze producten aan jongeren. Het niet verstrekken van alcoholische dranken aan jongeren beneden de 18 jaar is daarbij ons uitgangspunt. Wij voelen ons hierin gesteund door de beleidsvrijheid die het kabinet daarvoor aan de gemeenten toekent.

Aan de plaatselijke supermarkten zullen wij het aanbod doen vooral caissières te trainen hoe om te gaan met jongeren die vanwege hun leeftijd nog geen alcohol mogen kopen.

De politie vragen wij streng toezicht te houden op het gebruik van alcohol op de openbare weg en in voorkomend geval daar tegen op te treden.

Concrete acties.

1. Verstrekken van voorlichting op het gebied van de verslavingspreventie.
2. Verstrekken van voorlichting aan jongeren over de gevolgen van overmatig alcoholgebruik.
3. Afspraken maken met de plaatselijke winkeliersverenigingen en de plaatselijke horeca over de verstrekken van alcoholhoudende dranken aan jongeren onder de 18 jaar.
4. Het huisvestingsbeleid nader beschouwen bij de uitvoering van de activiteiten die onder deze prestatievelden vallen.
5. Preventief en repressief toezicht op het gebruik van alcohol op de openbare weg.
6. Continuering van het Lokaal Zorg Netwerk.

**Financiële doorrekening uitvoering Wmo-beleidsplan 2008 – 2010.
(op basis van de voorlopige cijfers 2008).**

Voor de verstrekking van hulp bij het huishouden is voor 2008 een budget beschikbaar van € 962.000,00.

Voor de verstrekking de individuele voorzieningen (ex-Wet voorzieningen gehandicapten) ramen wij in de begroting 2008 de volgende bedragen.

-	Woonvoorzieningen	€	160.000,00
-	Vervoersvoorzieningen	-	309.112,00
-	Rolstoelen en scootmobielen	-	105.590,00
	Totaal	€	574.702,00

Verder raamden wij in de gemeentebegroting

-	Verslavingspreventie	€	10.000,00
-	Sociale weerbaarheid	-	5.050,00
-	Bemoeizorg	-	2.828,00
	Totaal	€	17.878,00

Als de uitvoering van de "Concrete acties" zoals het plan die vermeldt, leiden tot extra kosten, dan nemen wij daarover afzonderlijke besluiten.